

Profesia contabilă și fiscalitatea: abordarea corectă

DOCUMENT DE POZIȚIE

Această publicație reprezintă o traducere a unui document publicat inițial de Accountancy Europe (FEE) în octombrie 2015, intitulat *The accountancy profession and taxation: doing the right thing*.

Traducerea a fost realizată în întregime sub răspunderea CECCAR. Accountancy Europe nu își asumă nicio responsabilitate pentru conținutul documentului și acuratețea traducerii. În cazul unor neclarități, cititorul trebuie să consulte versiunea originală în limba engleză, care poate fi descărcată gratuit de pe [website-ul](#) Accountancy Europe.

Nu este permisă reproducerea, integrală sau parțială, a documentelor emise de Accountancy Europe în limba originală sau traduse, fără a obține acordul prealabil în scris de la Accountancy Europe info@accountancyeurope.eu

ASPECTE PRINCIPALE

FEE consideră că politica fiscală, și maniera în care actorii cheie colaborează în vederea elaborării acesteia, necesită o regândire în întregime. Politica fiscală trebuie să se adapteze circumstanțelor aflate în permanentă schimbare și să răspundă solicitărilor presante ale publicului. Profesia contabilă, prin cunoștințele și experiența sa în sistemul fiscal actual, este un colaborator esențial la aceasta dezbateră.

Acest document urmărește să clarifice rolul și responsabilitatea profesioniștilor contabili în domeniul fiscal. De asemenea, acesta evidențiază rolul pozitiv pe care profesia contabilă îl are în funcționarea corectă a sistemelor de impozitare de la nivelul statelor europene.

Context

FEE consideră că politica fiscală, și maniera în care actorii cheie colaborează în vederea elaborării acesteia, necesită o regândire în întregime. Politica fiscală trebuie să se adapteze circumstanțelor actuale aflate în permanentă schimbare și să răspundă solicitărilor presante ale opiniei publice.

În contextul actualei crize financiare și economice, mai multe state europene au implementat reforme drastice și reduceri ale cheltuielilor publice ce au afectat toate segmentele societății. Această situație a determinat ca dezbaterile privind corectitudinea fiscală, evaziunea și evitarea obligațiilor fiscale să rămână pe agenda politică. Profesia contabilă are un rol cheie în aceste dezbateri. Întrebarea nu mai este dacă schimbarea va veni, ci, mai degrabă când și cum.

Acest document are două obiective principale:

- În primul rând, evidențiază rolul pozitiv pe care profesia contabilă îl are în funcționarea corectă a sistemelor de impozitare de la nivelul statelor europene; și
- În al doilea rând, clarifică rolul și responsabilitățile profesiei în contextul politicii fiscale.

Clarificarea rolurilor și responsabilităților este vitală pentru ca discuțiile publice privind reforma fiscală să nu fie însoțite de confuzie cu privire la rolul diferitelor părți implicate. Profesioniștii contabili, cei care elaborează politici publice și publicul larg au nevoie să înțeleagă în totalitate aspectele pentru care profesia contabilă (ca întreg, dar și la nivel de profesioniștii contabili individuali) își poate asuma responsabilitatea, nu numai din perspectivă legală, ci și etică. Această abordare va ajuta la asigurarea formulării reformelor viitoare ale politicilor fiscale într-o manieră în care acestea să își atingă efectul maxim prevăzut.

Rolul profesiei contabile

Profesia contabilă este un actor esențial în funcționarea sistemului fiscal. De ce? Deoarece profesia contabilă deține:

- Un set global de standarde etice ¹ precum și un scepticism profesional și o integritate specifice, derivate din educația profesională, standarde și practică, dar și din faptul că face obiectul unei supravegheri publice puternice;
- O experiență tehnică de neegalat, ce cuprinde nu numai legislația și practica fiscală, dar și probleme în domeniul contabilității (cele două sunt adesea interdependente);
- Un rol crucial în funcționarea sistemului de impozitare prin sprijinirea contribuabililor să facă față creșterii complexității legislației fiscale și prin îmbunătățirea încrederii reciproce între contribuabili și administrațiile fiscale;
- Capacitatea de a ajuta creșterea afacerilor și a investițiilor prin identificarea și consilierea privind scutirile de taxe introduse pentru acest scop și prin protejarea drepturilor contribuabililor; și
- Experiența în analiza eficacității sistemului de impozitare actual și oferirea de sugestii eficiente din punct de vedere al costurilor pentru îmbunătățirea acestuia.

---

¹ Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (IESBA) iulie 2009

Furnizarea consultanței fiscale și serviciilor de conformitate către contribuabili și întreprinderi de către profesioniștii contabili a condus la criticarea profesiei în întregime de către unele părți interesate pentru rolul său în planificarea fiscală agresivă. Deși criticile poate avea unele argumente, acest lucru se întâmplă din cauza faptului că profesioniștii contabili interacționează cu sistemele fiscale în mai multe maniere indispensabile pentru funcționarea corespunzătoare a acestora. În calitate de consultanți fiscali, mulți profesioniști contabili asigură asistență indispensabilă clienților în înțelegerea legislației fiscale complexe, și unde este posibil, evidențierea intenției de bază a acelei legi.

În orice caz, este nedrept să criticăm profesia contabilă în întregime, și în special profesioniștii contabili ce lucrează în rolul de consultanți fiscali, pentru acțiunile altor persoane asupra cărora aceștia nu au niciun control. Dar mai presus de orice, comportamentul ilegal și neetic este inacceptabil în orice circumstanță.

Responsabilitățile profesiei contabile

Din punctul nostru de vedere, este necesar la acest moment să tratăm unele preocupări specifice referitoare la responsabilitățile profesioniștilor contabili în asigurarea serviciilor de consultanță fiscală. Atât responsabilitățile legale, cât și cele etice ale profesiei de contabil în sfera fiscalității necesită clarificare.

Profesioniștii contabili asigură consultanță fiscală și servicii de conformitate în domeniul diferitelor structuri legale de la nivelul Europei, lucrând în interiorul regulilor naționale existente pentru a servi cel mai bine interesul clienților. Totuși, profesia contabilă la nivel european împărtășește câteva interese comune, și, prin extensie, responsabilități în domeniul serviciilor fiscale.

Pentru ce este responsabilă profesia contabilă:

- Asistarea clienților în vederea conformării cu legislația fiscală aplicabilă oferindu-le, în același timp, consultanța fiscală de cea mai bună calitate. Consultanța va fi aliniată cu legislația aplicabilă și va explica clientului unde aceste legi sunt deschise interpretării și factorii de risc financiar și de reputație inerenti cazului respectiv;
- Să nu fie implicată în activități ilegale și să ia toate măsurile necesare pentru a stabili legitimitatea clienților și a surselor de finanțare ale acestora;
- Permanentă descurajare a clienților de a se angaja în fraudă fiscală și evaziune, și rezilierea contractului în cazul în care clientul persistă pe această cale;
- Conformarea cu obligațiile de a raporta spălarea banilor și activitățile ilegale atunci când legile și reglementările prevăd acest lucru;
- Să se abțină de la promovarea unor scheme de evitare a obligațiilor fiscale bazate pe structuri pur artificiale care utilizează ambiguități și necorelări în legislația fiscală și;
- Utilizarea raționamentului etic profesional (în situațiile permise de către legislația și prevederile locale) pentru a evalua dacă doresc să recomande o planificare fiscală care este legală, dar care intră în zona gri a „planificării fiscale agresive” sau de evitare a obligațiilor fiscale, luând în considerare, în același timp, riscurile nefiscale de pierdere a reputației ca urmare a asocierii cu o astfel de consiliere.

Pentru ce nu poate să își asume responsabilitatea profesia contabilă

- Nu poate să decidă pentru clienți săi. Profesioniștii contabili sunt obligați, din punct de vedere profesional și adesea legal, să prezinte toate alternativele de planificare fiscală stabilind, în termeni clari, toate incertitudinile și factorii de risc (incluzând, unde este cazul, riscul de pierdere a reputației).

Întotdeauna clientul ia decizia finală - la acest punct, profesionistul contabil va lua o decizie de etică cu privire la oportunitatea de a continua să acționeze pentru clienții care continua o planificare fiscală cu care aceștia nu se simt confortabil; și

- Nu poate decide în legătură cu cuantumul „corect” al impozitului pe care un client ar trebui să îl plătească - este și a fost dintotdeauna atribuția legiuitorului de a stabili regulile potrivite și de a stabili ceea ce constituie un quantum de impozitare „corect”.

Unele părți interesate spun că plătitorii de taxe ar trebui să se conformeze intenției legiuitorului, însă intenția acestuia nu este mereu ușor de determinat, în special când trebuie luate în considerare legile mai multor țări și când intențiile legiuitorilor au evoluat de-a lungul timpului și ca răspuns la cerințele societății. Profesioniștii contabili trebuie să ia în considerare limitele stricte ale reglementărilor și prevederilor legale aplicabile, ale practicilor administrative și ale jurisprudenței. Cu toate acestea, în cazul în care o autoritate fiscală adoptă o poziție pe care un profesionist contabil o consideră o interpretare greșită a legii, profesionistul contabil este obligat din punct de vedere profesional să atace interpretarea acesteia în numele clientului său. În unele cazuri, numai o instanță judecătorească poate lua decizia finală.

Având în vedere cele prezentate mai sus, orice sfat pe care un contabil îl oferă trebuie nu numai să se încadreze în limitele legislației relevante, ci și să respecte, în același timp, criteriile etice. Profesioniștii contabili sunt conștienți că măsurile și structurile legale artificiale pot conduce la prejudicii din punct de vedere al reputației atât pentru client, cât și pentru ei înșiși și, prin urmare, să afecteze intereselor lor și ale clienților lor pe termen lung. Având în vedere noile modalități de comunicare instantanee la nivel mondial, reputația este infinit mai ușor să fie prejudiciată decât reabilită.

Contribuții pozitive ale profesiei contabile în politica fiscală

Profesia contabilă, prin cunoștințele și experiența sa în sistemul de impozitare actual, este un contribuitor esențial la dezbateră privind evoluția politicii fiscale. Activitatea profesiei contabile este vitală nu numai în funcționarea zilnică a sistemelor de impozitare din Europa, ci și în identificarea limitelor sistemelor actuale de impozitare, în conceptualizarea potențialelor soluții și în facilitarea transformării viziunilor guvernelor privind reformele fiscale în realitate.

FEE consideră că determinarea politicii fiscale este o problemă a întregii societăți. Este esențial ca toate părțile să se implice și să coopereze cu privire la acest subiect dacă se dorește o soluționare eficientă și executată la timp. Profesia contabilă se angajează să joace un rol principal din acest punct de vedere.

Profesioniștii contabili știu că schimbarea este inevitabilă. De altfel, una dintre contribuțiile acestora a fost mereu aceea de a-și ajuta clienții să facă față schimbării în cea mai puțin perturbatoare și accesibilă manieră; acest aspect este esențial în asigurarea celei mai ușoare și eficiente implementări a politicilor fiscale. Profesia contabilă este conștientă că mediul fiscal necesită schimbare și este dispusă și pregătită să își joace rolul în acest proces, atât prin consultanță pe probleme tehnice, cât și ca vizionar cu o cunoaștere bazată pe înțelegerea provocărilor cheie inerente în orice aspect al politicii fiscale. În special, folosim competențele și cunoștințele noastre de bază pentru:

- A informa dezbateră
- A implica toți actorii pentru a găsi soluții comune pentru problemele ce ocupă o mare parte a atenției publice la acest moment;
- A evalua și a propune soluții; și

- A asista în implementarea acestora.

Ca orice altă profesie, profesia contabilă nu ar trebui să fie implicată în nicio practică ilegală sau care nu îndeplinește standardele etice. Toate aceste aspecte afectează profesioniștii contabili individuali, clienții acestora, profesia contabilă și societatea în ansamblu.

Legiuitorii și administratorii fiscali, la rândul lor, au o obligație morală clară, dacă nu legală, de a se asigura că legislația este clară și precisă, asigurându-se astfel de capacitatea contribuabililor de a putea respecta în întregime și cu ușurință obligațiile fiscale. Autoritățile publice sunt singurele care au capacitatea să clarifice și să schimbe regulile pentru a-și face clare propriile intenții. De asemenea, acestea sunt obligate să conștientizeze faptul că, în lumea de azi, nu există alternativă la colaborarea internațională și la permanenta comunicare cu contribuabilii.

La fel ca în alte domenii din sfera politicilor publice cu impact adânc, complex și impredictibil în societate, politicile fiscale și reformele acestora sunt greu de soluționat. Este în avantajul tuturor părților interesate, incluzând contribuabilii, precum și autoritățile, legiuitorii și cei care elaborează politici publice, ca acest cadru legal (și toate modificările acestuia) să fie clar în intenție, inteligibil și coerent în conținut și fidel principiilor societale consacrate. În aceasta privință, profesia contabilă poate și va juca un rol cheie.

DECLINAREA RESPONSABILITĂȚII:

FEE nu poate fi considerată responsabilă pentru consecințele utilizării informațiilor prezentate în acest document.

Federation of European Accountants

Avenue d'Auderghem 22-28

1040 Brussels

T: +32 (0)2 893 33 60

E: secretariat@fee.be

www.fee.be

@FEE_brussels

Federation of European Accountants

CINE SUNTEM

FEE reprezintă 47 de organisme profesionale ale contabililor și auditorilor din 36 de țări europene, cu un număr de peste 800.000 de profesioniști contabili ce lucrează în poziții diferite. Ca reprezentant al profesiei contabile europene, FEE recunoaște interesul public.

FEE este inclusă în Registrul pentru Transparență al UE (nr. 4713568401-18).